खरादिनाशस्य तत्कृतान्यायमूलत्वात् तत्र क्षमैव युक्तेत्याह ॥ यदीति ॥ सीताहननप्रयत्नदोषविरूपितशूर्पणखाहेतोरतिवृत्तस्तूष्णीमवस्थितेन रामेण यदि शूर्पणखावाक्य जनितरोषात्त्वयं योद्धुं गतोरामेण हतस्तदा कोरामस्य व्यतिक्रमोऽन्यायस्तत्त्वमेव ब्रूहि ॥ २४ ॥ सिद्धांतमाह इदमिति ॥ यथोच्यमानं परमार्थतउच्यमानं यदि नाभि पत्स्यसे नांगीकरिष्यसि तदा रणे हतः सबांधवस्त्वं जीवितं त्यक्ष्यसि इति मया अद्यैव निश्चीयते ॥ २५॥ इतिरामा० श्रीरा० रा० वा० आ० आर० एकोनचत्वारिं शः सर्गः ॥ ३९ ॥ ॥७॥ मारीचस्य मारीचेन क्षमं निवृत्तिसमर्थं युक्तं न्याय्यं कालोचितंच वाक्यमुक्तउपदिष्टोरावणोमुमूर्षुरौषधमिव तदुक्तं नप्रतिजग्राह ॥ १ ॥

यदिशूर्पणखाहेतोर्जनस्थानगतःखरः॥ अतिवृत्तोहतःपूर्वंरामेणाक्लिष्टकर्मणा ॥ अत्रब्रूहियथातत्त्वंकोरामस्यव्यतिक्रमः॥ २४ ॥ इदंवचोबंधुहितार्थिनामयायथोच्यमानंयदिनाभिपत्स्यसे॥सबांधवस्त्यक्ष्यसिजीवितंरणेहतोद्यरामेणशरैरजिह्मगैः ॥ २५॥ इत्या र्षेश्रीम०वा०आर०एकोनचत्वारिंशःसर्गः ॥ ३९ ॥ ॥७॥ मारीचस्यतुतद्वाक्यंक्षमंयुक्तंचरावणः॥ उक्तोनप्रतिजग्राहम र्तुकामइवौषधं॥ १ ॥ तंपथ्यहितवक्तारंमारीचंराक्षसाधिपः॥ अब्रवीत्परुषंवाक्यमयुक्तंकालचोदितः॥ २॥ दुष्कुलेतदयुक्तार्थंमारी चमयिकथ्यते॥ वाक्यंनिष्फलमत्यर्थंबीजमुप्तमिवोखरे॥ ३ ॥ त्वद्वाक्यैर्नतुमांशक्यंभेत्तुंरामस्यसंयुगे ॥ मूर्खस्यपापशीलस्यमानु षस्यविशेषतः॥ ४ ॥ यस्त्यक्त्वासुहृदोराज्यंमातरंपितरंतथा ॥ स्त्रीवाक्यंप्राकृतंश्रुत्वावनमेकपदेगतः॥५॥ अवश्यंतुमयातस्यसंयु गेखरघातिनः॥ प्राणैःप्रियतरासीताहर्तव्यातवसन्निधौ॥६॥

॥ २ ॥ शत्रोर्मानुषस्य स्तावकत्वात्कोधेनाह ॥ दुष्कुलेति ॥ अयुक्तार्थं राजचित्तप्रतिकू लत्वादयुक्तार्थं निष्फलं तमोगुणाक्रांते मम हृदये तस्यानवकाशात् ॥ ३ ॥ संयुगे पापशीलत्वादिगुणकस्य स्त्रीताटकाहंतृत्वात् रामस्य भार्याहरणविषये स्थितं मां त द्वाक्यैर्भेत्तुं निवर्तयितुं नशक्यमित्यर्थः ॥ मामिति द्वितीया छांदसत्वात् ॥ ४ ॥ तत्र मूर्खत्वमुपपादयति ॥ यइति ॥ प्राकृतमसारं स्त्री कैकेयी ॥ एकपदे द्राक् ॥ ५ ॥ संयुगे खरहंतुरित्यन्वयः ॥ ६ ॥